

16. ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ SEMİNERİ

SEMİNER İLE İLGİLİ GENEL BİLGİLER	
SEMİNER BAŞLIĞI	Bilimsel Araştırmaların Felsefi Temelleri
EĞİTMEN	Prof. Dr. Muammer Tuna
DÖNEMİ	29 Ocak-02 Şubat 2020
EĞİTMENİN WEB SAYFA ADRESİ	http://www.mu.edu.tr/personel/-mtuna
KATILIM VE YETERLİK BİLGİLERİ	
SEMİNERİN AMACI	Bu seminerin amacı bilimsel araştırmanın felsefesi tartışmaktır. Burada felsefe kavramı hem dar anlamda felsefe yani bilimsel araştırmaların felsefi ve temelleri ve arka planı tartışılacaktır hem de bilimsel araştırmaların politikası ve bilimsel araştırma yaklaşımı nedir, neden ve nasıl yapılır sorularına yanıt aranacaktır. Bu tartışmalar içinde, bilimsel araştırmanın temel nitelikleri ortaya konularak, araştırmacı adaylarının bilimsel araştırma konusunda temel bir yaklaşıma, bilimsel araştırma yaklaşımına sahip olmaları sağlanacaktır. Bu bağlamda öncelikle ve özellikle bilgi, bilim, araştırma, bilimsel araştırma nedir soruları tartışmaya açılacak ancak bunların ötesinde bu seminerde tartışılacak olan konu bilimsel araştırmanın felsefi temelleri olacaktır. Tartışmaların daha ileri boyutlarında ise bilimsel araştırmalarda temel bir yaklaşım olarak benimsenmiş olan ve bir ölçüde “modelci yaklaşım” olarak ifade edilen yaklaşıma göre araştırma modelinin kurulması ve bu bağlamda araştırma sürecinin aşamaları ve bu aşamalarında neler yapılması gerektiği, her aşamada dikkat edilmesi gereken kritik konulara ve püf noktaları, araştırmalar projelendirilirken ve uygulanırken ne gibi hatalar yapıldığı ve bu hataların yapılmaması için nelere dikkat edilmesi gerektiği gibi konular tartışılacaktır. Özellikle araştırma sürecinin iki temel bileşeni olan “teorik model” ve “araştırma modeli”nin ayrı ayrı oluşturulması ve bu bileşenin bütünleştirilerek araştırma sürecinin bütünsel bir süreç olarak tanımlanması, seminerin asıl tartışma konuları arasında yer alacaktır. Bu tartışmalar içinde ayrıca, sosyal bilimlerin felsefi ve yöntemsel temelleri, yöntemsel yaklaşım yöntemsel ve bilimsel tavır alış sosyal bilimlerin doğal bilimlerinden yöntemsel farklılıkları ve temel yöntemsel yaklaşımların yanı sıra sosyal bilim araştırmalarında etik sorumluluk konularında da temel bir bakış açısı kazandırılması hedeflenmektedir.
SEMİNERE KATILIM İÇİN GEREKLİ OLAN YETERLİKLER	Bilimsel araştırma ve yöntem bilim ve bilimsel araştırmanın felsefi temelleri ve araştırma süreçleri konusunda giriş niteliğinde ve bir ölçüde orta düzeyde bilgiye sahip olmak.
SEMİNER BİTİMİNDE SAHİP OLUNACAK YETERLİKLER	Katılımcıların bilimsel araştırma yöntemi, bilim ve bilimsel araştırmanın ortaya çıkışı ve gelişimi, bilimsel araştırma mantığı, niçin bilimsel araştırma yapıldığı gibi konuları da kapsayan araştırmanın felsefi temelleri konusunda katılımcıların temel ve genel bir donanıma sahip olmaları bu seminer sonunda elde edilecek temel kazanımlar arasındadır. Bu temel ve genel yaklaşımların ötesinde katılımcıların, bilimsel araştırmalarda “modelci yaklaşım,” bilimsel araştırma modelinin kurulması ve bu model içinde, teorik model, araştırma modeli, sorunsallaştırma, teorik çerçeve ve referans teorisinin belirlenmesi ve araştırma modelinin bütünsel bir yaklaşımla ortaya konması, ölçütlendirme,

	evren örneklem modellerinin kurulması, araştırma sürecinin planlanması ve araştırmanın genel çerçevesi oluşturulması konularında temel ve genel donanıma sahip olmaları beklenmektedir. Bunun yanı sıra katılımcıların, sosyal bilimlerde temel yöntemsel yaklaşımlar, bilimsel ve yöntemsel tavır alış konularında bir donanıma bilimsel ve etik sorumluluk, araştırma etiği konusunda donanıma ve kavrayışa sahip olmak ve yöntemin sosyal bilimlerin felsefi anlamında temellendirmesini yapabiliyor olmak. Bilimsel araştırma ve yayın sürecinde bilim etiğinin yeri ve önemi özellikle araştırma sürecinde dikkat edilmesi gereken bilimsel ve etik ilkeler konusunda donanıma sahip olmaları beklenmektedir.
SEMİNER İÇİN OKUMA LİSTESİ	<i>Sosyal Bilim Felsefesi</i> , Ted Benton, İan Craib, <i>Sosyal Bilimler Felsefesi</i> , Patrick Baert <i>Felsefe ve Sosyal Bilimler</i> , Muğla Üniversitesi, Felsefe ve Sosyal Bilimler Sempozyum Bil. <i>Approaches to Social Research</i> , Singleton, Straits, Straits <i>Contemporary Sociological Theory</i> , Ruth A. Wallace ve Alison Wolf <i>Code of Ethics</i> American Sociological Association,
SEMİNER KATILIMCILARINA HAZIRLIK ÖNERİLERİ	Sosyolojiye Giriş (Ed: Muammer Tuna), Sosyoloji ve Tarih (Doğan Özlem), Felsefe Tarihi (herhangi bir kitap olabilir), Sosyolojik Düşünceler Tarihi (herhangi bir kitap olabilir) hazırlık için bu kitapların okunması önerilebilir...
ETÜT SAATİ (TARİH VE SAATİ)	31 Ocak 2020 – 16.00-17.00

SEMİNER ŞABLONU

Saat	29 Ocak 2020, Çarşamba	30 Ocak 2020, Perşembe	31 Ocak 2020, Cuma	1 Şubat 2020, Cumartesi	02 Şubat 2020, Pazar
09.00-10.30	Otele giriş	1.Ders: Giriş, dersin tanıtımı, bilme ediminin tarihsel kökeni, bilgi nedir, bilgi türleri, bilim, etik ve bilim etiği; bilmek varoluşsal bir edim. Bir bilme edimi olarak araştırma ve bilimsel araştırmanın ortaya çıkışı, niçin bilimsel araştırma.	4. Ders: Sosyal bilimlerde özne sorunsalı ve doğa bilimleri, sosyal bilimler ayrımı ve pozitivism, yorumsamacılık, varoluşçuluk, olumsuzluk, postmodern yaklaşımlar, eleştirel gerçekçilik, gömülü teori, etnometodoloji, ilişkisellik, kesişimsellik yaklaşımları ve bilimsel araştırma.	7. Ders: Araştırma modelinin kurulması: (1. aşama, teorik modelin kurulması) Araştırma problemi, teorik çerçeve, referans teori.	Otelden ayrılış
10:30-11:00		ÇAY-KAHVE ARASI	ÇAY-KAHVE ARASI	ÇAY-KAHVE ARASI	
11:00-12.30		2. Ders	5. Ders:	8.Ders	

		Bilim, bilgi bilimsel bilginin oluşum ve gelişimi tarihi. Aydınlanma devrimi ve epistemolojik meydan okuma. Bilimsellik ve bilimsellik ideolojisi. Bilimin gelişiminde bilimsel araştırmanın etkisi ve katkısı.	Niçin bilimsel araştırma yapıyoruz? Bilimsel araştırmalarda hedef nedir? Bilimsel araştırmada toplumsal fayda. Bilimsel araştırmada fon sağlama, hangi araştırma desteklenir, hangi araştırma desteklenmez.	Araştırma modelinin kurulması: (2. aşama, araştırma modelinin kurulması) Araştırma sürecinin bütünsel bir model olarak ortaya konulması	
12.30-13.30		ÖĞLE ARASI	ÖĞLE ARASI	ÖĞLE ARASI	
13.30-15.00		3.Ders: Sosyal bilimlerin ortaya çıkışı ile birlikte doğa bilimleri sosyal ayrımı ve farklı paradigmalaraın ortaya çıkışı ve bunun bilimsel araştırma sürecine etkisi.	6. Ders Bilimsel araştırmalarda modelci yaklaşım ve araştırma modelinin kurulması. Niçin modelci yaklaşım.	9. Ders: Araştırma sürecinin aşamaları; ölçütlendirme modeli, evren örneklem modeli, bilgi toplama tekniği Araştırma sürecinin aşamaları; ölçütlendirme modeli, evren örneklem modeli, bilgi toplama tekniği	